

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 80 (82)

ISSN 1857-7059

ГОДИШЕН ЗБОРНИК

2017

YEARBOOK

2017

ГОДИНА 8
БРОЈ 10

VOLUME VIII
NO 10

GOCE DELCEV UNIVERSITY - STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ – ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

ГОДИШЕН ЗБОРНИК
2017
YEARBOOK

ГОДИНА 8
БР. 10

VOLUME VIII
NO 10

GOCE DELCEV UNIVERSITY – STIP
FACULTY OF PHILOLOGY

ГОДИШЕН ЗБОРНИК ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

За издавачот:

доц. д-р Драгана Кузмановска

Издавачки совет

проф. д-р Блажо Боев

проф. д-р Лилјана Колева-Гудева

проф. д-р Виолета Димова

доц. д-р Драгана Кузмановска

проф. д-р Луси Караниколова -Чочоровска

проф. д-р Светлана Јакимовска

доц. д-р Ева Ѓорѓиевска

Редакциски одбор

- проф. д-р Ралф Хајмрат – Универзитет од Малта, Малта
проф. д-р Нецати Демир – Универзитет од Гази, Турција
проф. д-р Ридван Цанин – Универзитет од Едрене, Турција
проф. д-р Стана Смиљковиќ – Универзитет од Ниш, Србија
проф. д-р Тан Ван Тон Та – Универзитет Париз Ест, Франција
проф. д-р Карин Руке Бритен – Универзитет Париз 7 - Дени Дидро, Франција
проф. д-р Роналд Шејфер – Универзитет од Пенсилванија, САД
проф. д-р Кристина Кона – Хеленски Американски Универзитет, Грција
проф. д-р Златко Крамариќ – Универзитет Јосип Јурај Штросмаер, Хрватска
проф. д-р Борјана Просев-Оливер – Универзитет во Загреб, Хрватска
проф. д-р Татјана Гуришиќ-Беканович – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
проф. д-р Рајка Глушица – Универзитет на Црна Гора, Црна Гора
доц. д-р Марија Тодорова – Баптистички Универзитет од Хонг Конг, Кина
доц. д-р Зоран Поповски – Институт за образование на Хонг Конг, Кина
проф. д-р Елена Андонова – Универзитет „Неофит Рилски“, Бугарија
м-р Диана Мистреану – Универзитет од Луксембург, Луксембург
проф. д-р Сузана Буракова – Универзитет „Павол Јозев Сафарик“, Словачка
доц. д-р Наташа Поповиќ – Универзитет во Нови Сад, Србија
проф. д-р Светлана Јакимовска, доц. д-р Марија Кукубајска, проф. д-р Луси
Караниколова-Чочоровска, доц. д-р Ева Ѓорѓиевска, проф. д-р Махмут Челик,
проф. д-р Јованка Денкова, доц. д-р Даринка Маролова, лектор д-р Весна Коцева, виш
лектор м-р Снежана Кирова, лектор м-р Наталија Поп-Зариева, лектор м-р Надица
Негриевска, лектор м-р Марија Крстева

Главен уредник

проф. д-р Светлана Јакимовска

Одговорен уредник

доц. д-р Ева Ѓорѓиевска

Јазично уредување

Даница Гавриловска-Атанасовска
(македонски јазик)

лектор м-р Биљана Петковска, лектор м-р
Крсте Илиев, лектор м-р Драган Донеv
(англиски јазик)

Техничко уредување

Славе Димитров, Благој Михов

Редакција и администрација

Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип
Филолошки факултет
ул. „Крсте Мисирков“ 10-А
п. факс 201, 2000 Штип
Р. Македонија

**YEARBOOK
FACULTY OF PHILOLOGY**

For the publisher:

Ass. Prof. Dragana Kuzmanovska, PhD

Editorial board

Prof. Blazo Boev, PhD

Prof. Liljana Koleva-Gudeva, PhD

Prof. Violeta Dimova, PhD

Ass. Prof. Dragana Kuzmanovska, PhD

Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Ass. Prof. Eva Gjorgjievska

Editorial staff

Prof. Ralf Heimrath, PhD— University of Malta, Malta

Prof. Necati Demir, PhD— University of Gazi, Turkey

Prof. Ridvan Canim, PhD— University of Edrene, Turkey

Prof. Stana Smiljkovic, PhD— University of Nis, Serbia

Prof. Thanh-Vân Ton-That, PhD— University Paris Est, France

Prof. Karine Rouquet-Brutin PhD— University Paris 7 – Denis Diderot, France

Prof. Ronald Shafer— University of Pennsylvania, USA

Prof. Christina Kkona, PhD— Hellenic American University, Greece

Prof. Zlatko Kramaric, PhD— University Josip Juraj Strosmaer, Croatia

Prof. Borjana Prosev – Oliver, PhD— University of Zagreb, Croatia

Prof. Tatjana Gurisik- Bekanovic, PhD— University of Montenegro, Montenegro

Prof. Rajka Glusica, PhD— University of Montenegro, Montenegro

Ass. Prof. Marija Todorova, PhD— Baptist University of Hong Kong, China

Ass. Prof. Zoran Popovski, PhD— Institute of education, Hong Kong, China

Prof. Elena Andonova, PhD— University Neofilt Rilski, Bulgaria

Diana Mistreanu, MA— University of Luxemburg, Luxemburg

Prof. Zuzana Barakova, PhD— University Pavol Joseph Safarik, Slovakia

Ass. Prof. Natasa Popovik, PhD— University of Novi Sad, Serbia

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD, Ass. Prof. Marija Kukubajska, PhD, Prof. Lusi Karanikolova-Cocorovska, PhD, Ass. Prof. Eva Gjorgjievska, PhD, Prof. Mahmut Celik, PhD, Prof. Jovanka Denkova, PhD, Ass. Prof. Darinka Marolova, PhD, lecturer Vesna Koceva, PhD, lecturer Snezana Kirova, MA, lecturer Natalija Pop-Zarieva, MA, lecturer Nadica Negrievska, MA, lecturer Marija Krsteva, MA

Editor in chief

Prof. Svetlana Jakimovska, PhD

Managing editor

Ass. Prof. Eva Gjorgjievska, PhD

Language editor

Danica Gavrilovska-Atanasova

(Macedonian language)

lecturer Biljana Petkovska, lecturer Krste

Iliev, lecturer Dragan Donev

(English language)

Technical editor

Slave Dimitrov, Blagoj Mihov

Address of editorial office

Goce Delchev University

Faculty of Philology

Krste Misirkov b.b., PO box 201

2000 Stip, Republic of Macedonia

СОДРЖИНА CONTENTS

Јазик

- Марија Леонтиќ
ТУРСКИТЕ СУФИКСИ ВО РАМКИТЕ НА ПОЛИМОРФЕМНИТЕ
СУФИКСИ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
Marija, Leontik
TURKISH SUFFIXES WITHIN THE POLYMORPHIC SUFFIXES
IN THE MACEDONIAN LANGUAGE 7
- Мирјана Пачовска
ЦРВЕНАТА БОЈА ВО ГЕРМАНСКИТЕ И ВО
МАКЕДОНСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ
Mirjana Pachovska
THE RED COLOR IN GERMAN AND MACEDONIAN PHRASEOLOGISMS 17

Книжевност

- Мимица Алексовска
ПРОБЛЕМАТИКАТА НА ДРУГОСТА ВО РОМАНОТ
„ПРОРОКОТ ОД ДИСКАНТРИЈА“ ОД ДРАГИ МИХАЈЛОВСКИ
Mimica Aleksovska
THE PROBLEM OF THE OTHERNESS IN THE ROMAN
„THE PROPHEET FROM DISKANTRIA“ BY DRAGI MIHAJLOVSKI 27

Методика

- Марија Тодорова, Весна Коцева
КОМПОНЕНТИ НА НАСТАВАТА CLIL
Marija Todorova, Vesna Kocева
COMPONENTS OF CLIL 39
- Марија Тодорова
ПРИДОБИВКИ ОД ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЈА НА
ВИСОКОТО ОБРАЗОВАНИЕ
Marija Todorova
BENEFITS OF INTERNATIONALISATION OF HIGHER EDUCATION 47

Преведување

- Памела Филиповска
АНАЛИЗА НА ПРЕВОДОТ НА ПЕШНАТА „ВЕЗИЛКА“
ОД БЛАЖЕ КОНЕСКИ НА АНГЛИСКИ ЈАЗИК
Pamela Filipovska
ANALYSIS OF THE TRANSLATION OF THE SONG
“EMBROIDERESS” BY BLAZE KONESKI IN ENGLISH LANGUAGE 55

ЦРВЕНАТА БОЈА ВО ГЕРМАНСКИТЕ И ВО МАКЕДОНСКИТЕ ФРАЗЕОЛОГИЗМИ

Апстракт: Во овој труд ќе бидат анализирани фразеологизми на македонски и на германски јазик кои во себе ја содржат црвената боја како составен елемент. Боите се дел од нашиот секојдневен живот, тие нè опкружуваат во сите сфери на нашето живеење, присутни се во соновите, религијата, природата, уметноста, но исто така и во фразеологијата. Во фразеологијата боите може да имаат визуелна и симболичка улога. Целта на овој труд е преку контрастивна анализа да се укажи на сличностите и разликите кои ќе се појават кај овие фразеологизми во двата јазика.

Клучни зборови: *фразеологија, контрастивна анализа, фразеологизми, црвена боја.*

Mirjana PACHOVSKA²

THE RED COLOR IN GERMAN AND MACEDONIAN PHRASEOLOGISMS

Abstract: This paper will analyse the idioms in Macedonian and German language which contain the red color as a component. Colors are part of our everyday life, they surround us in all areas of our living; they are present in dreams, religion, nature, art as well as in phraseology. In phraseology colors can have visual and symbolic function. The point of this paper is to demonstrate the similarities and differences that will appear in these two languages through contrastive analysis.

Key words: *phraseology, contrastive analysis, phrases, red color.*

Главна задача во овој труд е контрастивното споредување на германските и на македонските фразеологизми кои како главна компонента ја содржат *црвената* боја. Црвената боја ќе се јавува или со нејзината симболика или со нејзината визуелна функција. Делумно ќе бидат опфатени и неколку пословици, но напоменуваме дека нема да бидат опфатени сите можни фразеологизми со црвена боја во овие два јазика.

¹ ОУ „Д-р Трифун Пановски“ - Битола mirjana_pacovska@yahoo.de

² “Dr.TrifunPanovski“-Bitola mirjana_pacovska@yahoo.de

Ова истражување се темели врз корпус од германски фразеолошки изрази што се ексцерпирани од речникот: *Duden: Redewendungen, Wörterbuch der deutschen Idiomatik*, а истовремено и од веб-страницата со фразеологизми www.redensarten-index.de. Македонските фразеолошки изрази се ексцерпирани од книгите: „Македонска фразеологија со мал фразеолошки речник“ и „Белешки за македонската фразеологија“ на Снежана Велковска.

Пред да започнеме со анализа ќе дадеме и две дефиниции за поимот фразеологизам. Во македонската фразеолошка литература кај Велковска (2002: 7) ја среќаваме следнава дефиниција „**по дефиниција фразеологизмите претставуваат зборовни состави кои се наоѓаат во неслободни, постојани врски.[...]**“

Во германската фразеологија се среќава дефиницијата на Бургер (Burger 2003: 11) во својата „*Phraseologie - Eine Einführung am Beispiel des Deutschen*“, дефинирајќи ја притоа како: „**Teildisziplin der Linguistik, die sich mit Phraseologismen befasst**“ (Дел од лингвистиката што се занимава со фразеологизмите. Превод Мирјана Пачовска).

Со овие дефиниции е воочливо дека фразеологијата ги проучува *јазичните единици составени од повеќе зборови што со текот на времето се затврднале, на развиле фигуративно значење и се репродуцираат како готови јазични единици.* (Пачовска 2014:13)

Боите се важен дел од човековото изразување и тие отсекогаш наоѓале своја примена во секојдневниот живот на човекот (во соновите, религијата, литературата, архитектурата, модата), но и во фразеологијата. Црвената боја спаѓа во групата на примарни бои (заедно со сината, жолтата и зелената).

Германскиот збор за црвена боја е *rot*, а македонскиот збор *црвен* е изведен од словенскиот збор *crv*, затоа што црвена е бојата на темноцрвените црви. Црвената боја и црвите не се поврзуваат само кај Словените, туку и во индоиранските јазици. (сп. Brenko, 2009, стр.162)

Призната е и како фундаментален симбол на принципот на животот, боја на огнот, на крвта и мистеријата на животот, таа поттикнува на претпазливост, тревожи, провоцира, но и охрабрува. (сп. Шевалие/Гербран 2005:1092)

Анализа на корпус

Симболиката на црвената боја и нејзината улога од визуелен аспект извршиле влијание врз македонските и врз германските фразеологизми.

Фразеологизмите коишто имаат составна компонента *црвена* боја ги поделивме во две поголеми групи:

- Фразеологизми со црвена боја во кои таа има *визуелна функција*, односно нејзината симболика не игра голема улога за преносното значење на фразеологизмот.
- Фразеологизми со црвена боја во кои црвената боја има *симболичка функција* и таа е пресудна за преносното значење на фразеологизмот.

1. Фразеологизми со црвена боја во кои таа има визуелна функција

Црвената боја е една од највпечатливите на прв поглед, па често во секојдневието се поврзува со многу настани, сонови, појави и слично.

Во оваа група ги сместивме фразеологизмите што содржат црвена боја, но таа не е пресудна за нивните фразеолошки значења, туку повеќе доаѓа до израз нејзината визуелна присутност во фразеологизмите. Овие фразеологизми ги подредивме во неколку подгрупи.

1.1. Првата подгрупа е поврзана со човековото лице

Во овој случај најчесто се работи за споредбени фразеологизми. Човековото лице може да добие црвена боја од повеќе причини: од здравје, од лутина и бес, од срам.

Ако се работи за лутина или бес тогаш во македонскиот јазик црвенилото се споредува со пиперка *црвен како пиперка*, а во германски со рак или домати: **rot wie Krebs** и **rot wie Tomate**.

Во германскиот се среќава и **puterrot** со буквален превод *црвен како мисир*, но во македонскиот јазик ја немаме оваа споредба, а мисирот во македонскиот се поврзува со фразеологизмот *се две како мисир* со значење 'се прави важен за ништо', во Битола е познат и фразеологизмот *дреми како мисир* со значење 'не зборува за направена беља'.

Ако црвенилото е резултат на срам или непријатност, тогаш во македонскиот се споредува со домати *црвен како домати*, а на германски со сосема ист фразеолошки еквивалент **rot wie Tomate**.

И во германски и во македонски се користи фразеологизмот *црвен како рак* кој наоѓа целосен фразеолошки еквивалент во германскиот **rot wie Krebs** за да се опише лице кое поцрвенело од срам или поцрвенело од сонце.

Во македонскиот јазик црвенилото на човековото лице најчесто означува здравје, свежина, па често се користи и споредбениот фразеологизам *црвен како јаболко* или *црвен како тетовско јаболко*. За овие фразеологизми велите дека се нулта еквиваленти, бидејќи не може да најдат свои фразеолошки еквиваленти во германскиот.

Уште во една германска пословица *Salz und Brot macht Wangen rot* (*солта и лебот ги прави образите црвени*) црвената боја асоцира на здравје.

Во македонскиот јазик девојките со црвени образи од памтивек биле симбол на убавина и на здравје, па познати се разговорните фразеологизми: *црвена-бела девојка секој ерген ја сакат* или *црвени-бели образи девојчински и лажат очите ергенски*³.

Од друга страна на истата веб-страница ја сретнавме и пословицата *црвеното јаболко секогаш е гнило*, но сега со значење 'изгледот може да излаже; најчесто од некој што очекуваме најмногу, најмалку добиваме'.

³ През. на 5 декември 2017 г. <http://www.pelister.org/folklore/proverbs/index.php?sort=c>

Неизбежен дел на лицето се очите, а тие пак се вели дека се огледало на душата. Кога се црвени, некој најчесто плачел па во германски се среќава фраземата **rote Augen haben** (има црвени очи), како и **einen roten Kopf bekommen** со значење ‘се разбеснува, се лути’.

Иако на лицето „се испишува“ срамот, лутиката или бесот, во германскиот јазик и ушите се поврзани со срамежливоста. Познат е разговорниот фразеологизам **mit roten Ohren abziehen**, буквално на македонски *се искрадува со црвени уши*. Сликвитоста на овој израз се крие во тоа, одредени личности, од срам или збунетост се вцрвуваат во ушите, но во македонскиот јазик овој германски фразеологизам нема свој еквивалент, па затоа зборуваме за нулта еквивалентност.

1.2. Ако некој предмет или нешто е многу црвено велиме *црвен како крв* со целосен фразеолошки еквивалент во германски **rot wie Blut**. Од друга страна, за некој предмет или нешто што избилува со црвена боја во македонскиот јазик често се поврзува со фраземата *црвен-жар* или *црвен како божур*.

1.3. Црвената боја симболизира опомена, забрана и таа често се користи за да означи дека нешто не смее да се направи. На пример, во фудбалот црвен картон, црвено светло кај семафорот, црвени знаци за забрана во сообраќајот и слично.

Фразеологизмот *добива црвен картон* има значење ‘исклучува некој од некаде’ влече корени од спортот, меѓутоа неговата употреба сè почесто се слуша и во секојдневниот македонски јазик и може да се користи во секоја сфера. Во германскиот јазик овој фразеологизам **die rote Karte** се користи само во спортот и не наоѓа воопшто никаква примена на друго место. Во германскиот јазик ја среќаваме само придавката црвен (*rot*), а именката картон е заменета со карта (*Karte*). Во македонскиот јазик постои и фразеологизмот *дава некому црвен картон* кој се користи со значење ‘дава строга опомена’.

Поминува црвена линија со значење ‘крајна граница која не смее да се помине’, во германски со целосен фразеолошки еквивалент **die rote Linie überschreiten**.

Разговорно се користи фразеологизмот **ein rotes Tuch für jemanden sein/ wie ein rotes Tuch auf jemanden wirken** со значење ‘некого разбеснува, врз некого делува провокативно за да го направи гневен’. Во македонскиот јазик овде зборуваме за нулта еквивалентност.

Инаку фразеологизмот потекнува од 19 век, а мотивацијата за *rotes Tuch* (црвена марама, платно; на шпански „Muleta“) ја наоѓаме во борбите со бикови, каде што бикот се провоцира со помош на црвено платно. Движењето на марамата е тоа што го прави бикот агресивен, не црвената боја.

Оттука се појавува во разговорниот јазик и **rotsehen** со значење ‘лут, бесен е’.⁴ Многу повеќе се користи во англискиот *to see red*.

Во германскиот јазик како фразеологизам е познат и **einen Tag im Kalender**

⁴ През. на 9 декември 2017 г. <https://www.redensarten>

rot anstreichen (бојадисува црвено еден ден во календарот) со значење ‘изделува за посебен ден, нешто е значајно’.

1.4. Визуелната страна на црвената боја ја забележуваме и во неколку фразеологизми што се однесуваат на материјалната состојба на човекот. На македонски јазик често слушаме дека *некој е во црвено*, а значењето на овој фразеологизам е дека ‘некој е во минус во банка, има финансиски проблеми’. Тука доаѓа до израз моќта на црвената боја, нејзината функција да опомене, да поттикне претпазливост.

Германскиот фразеологизам **rote Zahlen schreiben** стои во синонимен однос со фразеологизмот **in die rote Zahlen geraten/kommen** и двата со значење ‘запаѓа во долгови’. Од друга страна, фразеологизмот **aus den roten Zahlen herauskommen** со значење ‘се извлекува од долгови’ стои во антонимен однос со погоре споменатите фразеологизми. Кај сите овие германски фразеологизми црвената боја најпрво има визуелна, а дури потоа симболичка улога.

2. Фразеологизми со црвена боја во кои таа има симболичка функција

И во оваа група можеме да изделиме неколку подгрупи.

Симболичката страна на црвената боја доаѓа до израз во следниве фразеологизми; на македонски *црвена нишка* или *се провлекува како црвена нишка* со значење ‘основна мисла, нишка’, а во германски со целосен фразеолошки еквивалент **der rote Faden**.

Во фразеологизмот *црвен тепих* со значење ‘привилегираност, почесен дочек’ или *постелува некому црвен тепих* во македонскиот јазик се користи за да изначи дека ‘некој е многу привилегиран, дочекува некој како важна особа’ и тука црвената боја нагласува важност. Овој фразеологизам во германскиот јазик има свој семантички еквивалент **den roten Teppich ausrollen**. И ден-денес во некои традиции и обичаи се постелува црвен тепих како симбол на големи почести.

2.1. Интересен за анализирање е германскиот фразеологизам **keinen roten Heller mehr haben** со значење ‘сиромашен е, нема пари’, а како фразеолошки еквивалент на македонски *нема ни грош; нема ни скршен денар* или варијантата во германски **etwas ist keinen roten Heller wert** со значење ‘невредно е, сосема нема никаква вредност’, којшто нема фразеолошки еквивалент во македонскиот јазик.

Кралот Фридрих I Барбароса во 1180 год. во германскиот град Швебиш Хал изградил монетарница. Набрзо потоа била произведена сребрената пара (фенинг) која била наречена „Halla“ и станала омилена во целото германско царство, а потоа од „Halla“ зборот преминал во „Heller“. Со тек на време парите наместо со сребро биле изработувани од примеси на бакар и станувале сè поцрвени и поцрвени, па така се појавил и зборот „roter Heller“, за со тек на време да не биде воопшто вреден и така се појавува фразеологизмот „keinen roten Heller“.⁵

⁵ През. на 30 ноември 2017 г. <https://www.redensarten-index.de>

2.2. Во последнава подгрупа ќе ги споменеме и фразеологизмите коишто не можат да се сместат во ниедна категорија.

Во германскиот јазик ги среќаваме: **Heute rot, morgen tod** се користи со значење ‘некој изненадно починал’, буквално преведен (денес црвен, а утре мртов). Повторно и тука црвената боја асоцира на свежината на образите, на здравје.

Потоа **jemandem den roten Hahn auf Dach setzen**, иако застарен овој фразеологизам сè уште може да се сретне во книгите, а значењето е ‘некому да му се подметне пожар’.

Die rote Laterne се користи најчесто во спортот со значење ‘некој е последен, на последно место’. Овој израз според Дуден (Duden 2002: 627) е мотивиран од задното црвено светло на возилата.

Овие фразеологизми ја содржат лексемата *rot* како компонента и се многу фреквентни, но не наоѓаат целосни фразеолошки еквиваленти во македонскиот јазик, па затоа велíme дека станува збор за нулта еквиваленти.

Во македонскиот јазик се среќава фразеологизмот *го гледа како црвено (велигденско) јајце*, со значење ‘го гледа и многу му се радува’ кој нема свој фразеолошки еквивалент во германскиот јазик.

2.3. На крај ќе споменеме неколку перифрази⁶ во македонскиот јазик кои ја содржат придавката црвен: *Црвено-црни* се мисли на ФК Вардар; *Црвени џаволи* на англискиот тим на Ливерпул, *Црвена фурија* (Rote Furie) се мисли на репрезентацијата на Шпанија, *Црвена планета* (der rote Planet) е Марс и слично.

Заклучок

Кој знае како би го опишале светот, природата, самите себеси и сè околу нас да не бевме опкружени со боите. Не е ни чудо што во нашиот јазик, но исто така и во другите јазици во светот, боите оставиле постојани траги па ги среќаваме секојдневно низ различни форми на фразеологизми, пословици, поговорки или во гатанки.

Цел на ова истражување беше црвената боја во фразеологизмите на германски и на македонски јазик и преку контрастивна анализа утврдување на разликите и сличностите помеѓу обработените фразеологизми во двата јазика.

Иако сметаме дека во фразеологијата на секој јазик се пресликува дел од културата и историјата на народот што го зборува тој јазик, сепак боите се универзална категорија и затоа одредени фразеологизми наоѓаат целосни фразеолошки соодветства во другиот јазик.

Тргувајќи од тоа каква функција имаше црвената боја во фразеологизмите, се изделија две групи: фразеологизми со црвена боја во кои бојата има визуелна улога и фразеологизми во кои црвена боја игра улога со својата симболика.

⁶ Перифрази се утврдени состави кои се употребуваат за замена на појави или предмети, лица кои ги опишуваат нивните карактерни особини или признаци. Тие се белег на јазикот на медиумите, но и секоја епоха се карактеризира со свои парафрази. (сп. С.Велковска 2002:93-94)

Црвената боја визуелно паѓа најмногу в очи и во фразеологизмите на двата јазика можеме да речеме дека е доволно застапена. Од една страна, таа се поврзува со љубов, топлина, страст, но од друга страна означува забрана, опасност, борба, оган. Поголема е групата на фразеологизми во кои црвената боја има визуелна улога. Најчестите совпаѓања во двата јазика се токму во ситуациите кои важат за универзални, но од друга страна постојат и видливи разлики, па за одредени фразеологизми не може да се најдат соодветни фразеолошки еквиваленти.

Користена литература

1. Brenko, Aida (2009) *Simbolika boja u Moc boja*, Zagreb: Etnografski muzej, стр.15-93.
2. Burger, Harald (2003) *Phraseologie: Eine Einführung am Beispiel des Deutschen*, Berlin: Erich Schmidt.
3. Duden (2002) *Wörterbuch der deutschen Idiomatik*, 2. neu bearbeitete und aktualisierte Auflage. Band 11, Mannheim/Leipzig/Wien/Zürich: Dudenverlag.
4. Велковска, Снежана (2002) *Белешки за македонската фразеологија*, Скопје: Институт за македонски јазик „Крсте Мисирков“.
5. Велковска, Снежана (2008) *Македонска фразеологија со мал фразеолошки речник*, авторско издание, Скопје.
6. Пачовска, Мирјана (2014) *Фразеологизмите со вода како главна компонента во германскиот јазик и нивните еквиваленти во македонскиот* (магистерски труд), Скопје: Филолошки факултет.
7. Шевалие, Жан/Гербран, Ален (2005): *Речник на симболите*, Скопје: Табернакул.

Користени веб-страници

<http://www.pelister.org/folklore/proverbs/index.php?sort=c>
<https://www.redensarten>